

Maatilan investointituet 2023-2027

Heikki Rautio
25.9.2023

Määrärahat, koko rahoituskausi

2023	2024	2025	2026	2027
127M€	117 M€	117 M€ +Makera	105 M€ +Makera	62 M€ +Makera

Määrärahojen jako kahteen ryhmään

- **Kilpailukykyä parantavat investoinnit 4-14 §:**
 - Eri tuotantoalojen rakentamisinvestoinnit
 - Kuivaamot, varastot, myyntikunnostus
 - Työympäristöä ja tuotantohygieniaa edistävät investoinnit
 - Vaativat liiketoimintasuunnitelman ja laskelmat
- **Ns. kakkoskori, muut investoinnit 15-17 §:**
 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit
 - Maatilojen energiainvestoinnit
 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit
 - 3430 riittää

Tukikohde	Korkotukilainan määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia	Korkotuen määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia	Avustuksen määrä hyväksyttävistä kustannuksista, prosenttia	Korotus
Lypsy- ja nautakarjatalous (4 §)	50	5	35	*)
Sikatalous (5 §)	50	5	35	*)
Lihasiipikarjatalous (6 §)	50	5	35	*)
Lammas- ja vuohitalous (7 §)	50	5	35	*)
Hevostalous (8 §)	50	5	35	*)
Mehiläistalous (9 §)	50	5	25	*)
Kasvihuonetuotanto (10 §)	50	5	25	*)
Kuivaamo (11 §)	50	5	25	*)
Varasto (12 §)	50	5	25	*)
Myyntikunnostus (13 §)	50	5	25	*)
Työympäristöä ja tuotantohygieniaa edistävät investoinnit (14 §)			25	
Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit (15 §)			40	
Maatilojen energiainvestoinnit (16 §)			50	
Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit (17 §)			40	

Määrärahat vs. haettu tuki 1. ja 2. haku, Pohjanmaan Ely

Määrärahat vs. haettu avustus 1. ja 2. haku 2023							
		Määräraha M€ 2023	Haettu 1. haku	Haettu 2.haku	Erotus		
Kilpailukyky		10,5	4,2	1,8	4,5		
Muut		4,4	6,8	3,2	-5,6		

Hallituksen budjettiriihi

- Makeran käyttösuunnitelman muutoksella 18 milj. euroa kohdennettaisiin maatalouden investointitukiin energiainvestointien varmistamiseksi
- Otetaan käyttöön maatilojen maksuvalmiuslainat, enintään 15 milj. euroa
- Nuorten viljelijöiden kriisitukeen kohdennetaan kansallinen 7 milj. euron osuus (EU:n osuus 4 milj. euroa), yhteensä 11 milj. euroa
- **Edellä esitetyt arviot ovat alustavia.** Talousarvioesitys ja julkisen talouden suunnitelma käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa 9.10.2023

Tuen ehdot, tuen saaja

- Tukea voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle, joka elinkeinonaan harjoittaa tai ryhtyy harjoittamaan maatilalla maataloutta (maatalousyrittäjä). Lisäksi tukea voidaan myöntää yksityisoikeudelliselle yhteisölle, jonka osakkaista tai jäsenistä enemmän kuin puolet on luonnollisia henkilöitä ja jonka tarkoituksena on edistää yhteistoimintaa osakkaiden tai jäsenten harjoittamassa maatalouden tuotantotoiminnassa (maatalousyrittäjien yhteenliittymä)
- Luonnollisen henkilön on oltava hakemuksen vireille tullessa 18 vuotta täyttänyt.

Tuen ehdot, koulutus

- Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on tuen kohteena olevaa yritystoimintaa koskeva riittävä ammattitaito (vaaditaan vain kohta 1. Investoinnit maatalojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen)
 - Toisen asteen luonnonvara-alan tutkinto
 - Vähintään kolmen vuoden käytännön kokemus maataloudesta + koulutus vähintään 10 opintoviikkoa tai 15 opintopistettä
 - Jos tuotantosuunta ei muutu, riittää 3 vuoden työkokemus maataloudesta

Nuoren viljelijän korotus investointituessa

- Avustusta korotetaan 10 % (rakentamisinvestoinneissa)
- Viljelijä hakemuksen vireille tullessa enintään 40-vuotias
- Tilanpidon aloittamisesta enintään seitsemän vuotta
 - Oy:ssä riittää, kun määräysvaltaa pitävät täyttävät ehdot
 - Yhtymissä kaikkien osakkaiden tulee täyttää ehdot

Investointituen määrä

Maatalouden investointituen enimmäismäärä maatilaa kohden on enintään 1 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana.

- Enimmäismäärästä enintään 1 200 000 euroa voi olla tukea, joka myönnetään maatilojen kilpailukykyä ja kannattavuutta parantavien investointien tukemiseen.
- Tukea ei myönnetä, jos sen määrä rakentamista koskevissa investoinneissa on enintään 7 000 euroa ja muissa investoinneissa enintään 3 000 euroa.

Liiketoimintasuunnitelma

- Vaaditaan, kun haetaan tukea kohdasta: **Investoinnit maatalojen kilpailukyvn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen**
 - Maatalouden yrittäjätulo vaatimus 25 000 € tulee saavuttaa viimeistään viidentenä kalenterivuonna tuen myöntämisestä
- Liiketoimintasuunnitelma tuetaan Neuvon kautta (ei lisätä enää kustannusarvioon)

Valintaperusteet

- Tukihakemuksen eteneminen valintavaiheeseen edellyttää sitä, että hakijaa ja hakemusta koskevat tukiedellytykset täyttyvät
- Valintaperusteiden tarkoituksena on varmistaa hakijoiden yhdenvertainen kohtelu, parantaa varojen käyttöä ja kohdentaa tuki toimenpiteiden tavoitteiden mukaisesti
- Kaikki tukijakson tukihakemukset pisteytetään ja laitetaan pisteytysjärjestykseen
 - Jos varoja ei ole riittävästi, rahoitetaan parhaiten pisteitä saaneet hakemukset ja heikoimmat saavat kielteisen tukipäätöksen
- Sovelletaan numeerista 0-3 asteikkoa, myös puolikkaat pisteet käytössä

Investointituen ulkopuolelle jäävät kustannukset

- Käytettyjen koneiden ja laitteiden hankinta
- Traktorin tai pienkuormaajan hankinta
- Sisäpiirihankinnat, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tarjoajilta
- Hakijan itsensä suorittama kuljetus
- Viranomaisluvut, liittymämaksut tai vastaavat kulut
- Jos on jo voimassa oleva tukipäätös, ei voi saada uutta tukea
 - tuen myöntämisen edellytykset on luotu keinotekoisesti, tämän lain tavoitteiden vastaisesti ja järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää tuen myöntämistä koskevia säännöksiä oikeudettoman taloudellisen hyödyn tavoittelemiseksi

Lypsy- ja nautakarjatalous

- Lypsykarjatalouden rakentamisinvestoinnit (peruskorjaus, laajennus, uudisrakentaminen)
- Uuden lypsykarjapihaton yhteydessä on oltava jaloittelutarha tai laidun
- Parsinavetoissa tukea vain peruskorjaukseen (ei tukea parsipaikkojen lisäykseen)
- Emolehmätuotannon rakentamisinvestoinnit (peruskorjaus, laajennus, uudisrakentaminen)
- Lihanautakasvattamoilla tukea vain peruskorjauksiin
 - Pinta-ala tai tilavuus ei saa kasvaa

Sikatalous

- Emakkosikalan uudisrakennukseen tai laajennukseen tukea voidaan myöntää, jos investoinnin kohteena olevassa sikalassa tai sen laajennusosassa on käytössä vapaaporsitus.
- Emakkosikalan peruskorjaukseen voidaan myöntää tukea, jos porsitushäkkien lukumäärää ei lisätä.

Investoinnit maatalojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Rakentamisinvestoinnit:

lypsy- ja nautakarjatalous, sikatalous, lihasiipikarjatalous, lammas- ja vuohitalous, hevostalous, mehiläistalous, kasvihuonetuotanto, kuivaamot, varastot, myyntikunnostus

Avustus 35 %, Ktl 50 %, korkotuki 5 %, nuvi korotus 10%

Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Työympäristöä ja tuotantohygieniaa edistävät investoinnit:

- Tukea voidaan myöntää rakentamisinvestointiin tai koneen tai laitteen hankintaan, jonka tarkoituksena on parantaa maatalouden tuotantorakennuksessa työskentelevän henkilön työoloja tai maatilan tuotantohygieniaa.
- Työtä helpottavat rehun- ja kuivikkeenjakolaitteet tai lannanpoistossa käytettävät laitteet
- Tuotantopihan päällystäminen
- TUKEA EI VOIDA MYÖNTÄÄ KORVAUSINVESTOINTEIHIN
- KAIKKI INVESTOINNIT MAATILOJEN KILPAILUKYVYN KEHITTÄMISEEN JA TILOJEN NYKYAIKAISTAMISEEN TARVITSEE **LIIKETOIMINTASUUNNITELMAN JA YRITTÄJÄTULOVAATIMUS 25 000 € PITÄÄ TÄYTTYÄ.**

Avustus 25 %

Maatilojen energiainvestoinnit

Tukea voidaan myöntää energiantuotantoon, energian säästöön tai energiatehokkuuden parantamiseen liittyviin investointeihin.

- Uusiutuva energianlähde
- Energia käytettävä maatalouden tuotantotoiminnassa
- Energianlähde esim. jätelämpö, vesistön, ilman maaperän tai auringon lämpö tai muu uusiutuva energianlähde (aurinkopaneelit)
- Energiansäästöön liittyviä toimenpiteitä: led-valaistus, lämmöntalteenottojärjestelmä esim. maidosta, lietelannasta tai poistoilmasta.
- Maataloudessa käytettävän koneen muuntaminen biokaasukäyttöiseksi
- Biokaasulaitokset
- Tuetaan enintään niin isoa laitteistoa kuin mikä vastaa maatilan vuotuista energiantarvetta

Avustus 50 %

Ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistävät investoinnit maataloilla

Maatilan investointitukea voidaan myöntää ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistävään investointiin edellyttäen, että investointi edistää ympäristöystävällisemmän tuotantotavan ja teknologian käyttöön ottoa.

Investoinnilla on lisäksi oltava myönteinen vaikutus:

- 1) maan kasvukuntoon;
- 2) vesitalouteen;
- 3) kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuuteen;
- 4) ravinteiden hyötykäyttöön ja kierrätykseen;
- 5) lannan tehokkaaseen käsittelyyn; tai
- 6) kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen.

Ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistävät investoinnit maataloilla

- Salaojitus tai säätösalojitus (pellon oltava viljelykelpoista viimeistään 31.12.2023)
- Peruskuivausinvestointi
- Lannan sijoitus-, viilennys- ja separointilaitteistot
- Lantalat ja lantaloiden kattaminen
- Laitteet, joilla täsmennetään ja tehostetaan ravinteiden hyötykäyttöä tai vähennetään päästöjä
- Lannoitteiden tai kasvinsuojeluaineiden paikkakohtaiseen kuvantamiseen perustuva sijoittamisen tai levittämisen mahdollistava automatiikka
- Tukikelpoisia eivät ole tavanomaiset peltoviljely-, tai sadonkorjuukoneet ja –laitteet vaan esimerkiksi niihin asennettavat lisälaitteistot ja uusi teknologia, jotka edistävät mainittuja tavoitteita

Avustus 40 %

Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit

Maatilan investointitukea voidaan myöntää eläinten hyvinvointia edistävään rakentamisinvestointiin ja koneen ja laitteen hankintaan edellyttäen, että investointi parantaa jo olemassa olevaa tuotantorakennusta eikä lisää olemassa olevaa tuotantokapasiteettia.

- Jaloittelutarhat
- Häkkikanaloiden muuttaminen lattiakanaloiksi
- Vapaaporsituksen edistäminen
- Sairas- ja poikimakarsinoiden parantaminen
- Ilmanvaihdon parantaminen
- Parsimatot ja -pedit

Avustus 40 %

Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit

Bioturvallisuutta edistävät investoinnit voivat kohdistua olemassa olevan tuotantorakennuksen bioturvallisuuden parantamiseen.

- Käsien ja saappaiden pesupaikat
- Erilliset lastaustilat eläinten kokoamiseen siirtoja varten
- Raatokontit, karanteenitilat, tautisulut, osastointiratkaisujen parantaminen
- Verkotukset ja lintupiikit

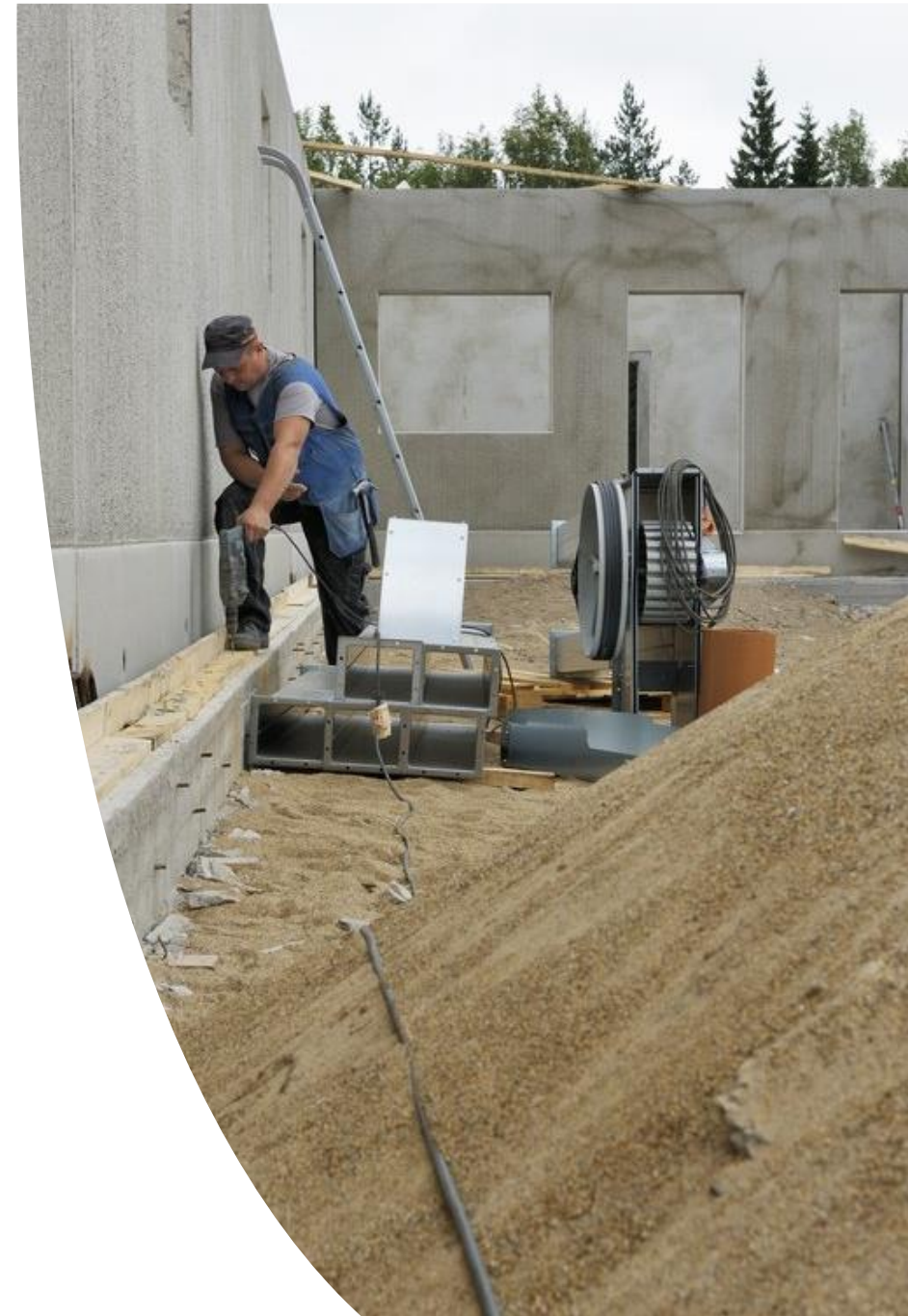
Avustus 40 %

Valtiontakaus

- Valtiontakausta voidaan myöntää pääsääntöisesti kotieläintalouden ja kasvihuonetuotannon rakentamisinvestointeihin sekä energiainvestointeihin.
- Valtiontakauksen enimmäismäärä investointia kohden voi olla 800 000 euroa ja se voi koskea enintään 80 prosenttia takauksen kohteena olevan lainan määrästä koko laina-aikana.
- Enintään 30 % toimenpiteen kokonaisrahoituksesta.
- Valtiontakauksesta peritään puolivuositain maksu, joka on 0,75 % takauksen kulloinkin jäljellä olevasta määrästä.

Omat tuotantopanokset

- Oman puutavaran tai maa-aineksen käyttö [Inro 2322L](#)
- Oma työ 20 €/h (tuensaajien työ)
- Traktori tai muu vastaava työkone 40 €/h henkilötyön lisäksi
- Työstä pidettävä kirjanpitoa [Lnro 506](#)

Yhteystiedot

Hakemusten käsittely

Heikki Rautio p. 050 3128 627

Maksatus

Miia Tofferi p. 050 3511 989

etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

www.mmm.fi

www.ruokavirasto.fi

www.ely-keskus.fi

Laki maatalouden rakennetuista 1476/2007

Vna maatalouden rakennetuesta 265/2023

Vna maatilan investointituen kohdentamisesta 266/2023

